

Ressursutvalgets innstilling nr. 2

Ressursutvalget har avgitt sin innstilling nr. 2. Den er fra 10. mars i år, og kom således vel et år etter innstilling nr. 1.

Den første innstillingen er referert i VANN nr. 2 - 1969 (s. 46). Ressursutvalgets sammensetning og mandat er der gjengitt.

Ressursutvalget ble bebudet i trontalen høsten 1967, der det ble uttalt: «Regjeringen vil sette ned et utvalg som skal utrede spørsmålet om en totalplanlegging, særlig med tanke på den framtidige forsyning av matvarer og viktige råstoffer.»

Den foreliggende innstilling faller i to deler. I det følgende vil de viktigste trekene i innstillingen bli nevnt.

Sammendrag og tilrådinger, første del.

Utvalget søker i den første delen å gi en samlet oversikt over de naturressurser som omfattes av mandatet, og har funnet det hensiktsmessig å inndele disse ressursene i følgende hovedgrupper:

Landets arealer.

Landbruksproduktiv jord.

Vann.

Luft.

Det naturlige plante- og dyreliv.

Havets ressurser.

Utvalget har oppfattet sitt mandat slik at det ikke selv skal foreta forskningsarbeid eller primære undersøkelser, men gi en oversikt ut fra det materiale som fore-

ligger. I enkelte tilfelle der materialet har vært mangelfullt, har Utvalget pekt på behovet for videre undersøkelser.

Utvalget har lagt hovedvekten på at oversikten skal være med å danne grunnlaget for dets videre arbeid med forslag om tiltak, og med retningslinjer for den fremtidige disponering av våre naturressurser.

Sammendrag og tilrådinger, annen del.

- A. Innstillingens annen del behandler spørsmål vedkommende den sentrale forvaltnings organisasjon, lovgivningen forsåvidt angår disponeringen av naturressurser og spørsmålet om et utførende organ for anlegg og drift av vannforsynings- og avløpsanlegg.
- B. Det er enighet i Utvalget om at utnyttningen av våre naturressurser bør skje etter følgende retningslinjer:
1. Utnyttelsen av våre naturressurser skal foregå slik at det grunnlag de representerer for menneskenes helse og trivsel ikke går tapt.
 2. Vilkårene for vårt naturgitte dyre- og planteliv skal opprettholdes. Dyre- og planteliv som er truet av undergang må gis muligheter for å overleve.
 3. Råstoffer som ikke stadig fornyes må søkes gjenvunnet i den utstrekning de ikke elimineres gjennom forbruk.

4. Utnyttelsen av arealene må skje på en måte som hindrer unødige inngrep av uopprettelig karakter.
5. Eksisterende naturforurensninger som vi selv er årsak til i vårt land må bringes til opphør, og nye unn-gås.
6. Skadelige inngrep i jordklodens samlede naturressurser gjennom forurensninger og på annen måte, må motvirkes gjennom aktivt inter-nasjonalt arbeid.

Det er enighet i Utvalget om at Stortinget regelmessig bør få seg fore-lagt en naturressursstatus.

Et flertall i utvalget mener at en koordinert ressursdisponering best kan gjennomføres av et eget departement, og foreslår opprettet et naturressurs-departement med følgende arbeidsopp-gaver:

1. Lede og samordne den forvaltnings-messige virksomhet mot foruren-sning av vann, luft og jord.
2. Samordne den offentlige planleg-ging og disponering vedrørende bru-ken av naturressursene.
3. Fremme forslag til samordning og revidering av lovverket på dette område i samsvar med de behov som til enhver tid melder seg.

Departementet foreslås oppbygget med en avdeling for hver av de nevnte arbeidsområder:

1. Avdeling for forurensningssaker.
2. Avdeling for fysisk planlegging og ressursdisponering.
3. Juridisk avdeling .

I tilknytning til departementet fore-

slås opprettet et styre med sekretariat for innsamling og bearbeidelse av data vedrørende alle våre naturressurser.

Et mindretall mener at hovedmåle-ne for forvaltningen av våre naturres-surser påvirker et så bredt spektrum av samfunnslivet at oppgavene som er nevnt ovenfor under pkt. B 1—6, ikke vil kunne løses av et eget ressurs-departement. Hovedansvaret for of-fentlig virksomhet som påvirker natur-miljøet må tilligge Regjeringen og gjennomføringen fordeles på flere an-svarlige statsråder i henhold til sam-ordnete planer og retningslinjer.

Etter mindretallets syn tilsier gjen-nomføringen av et effektivt vern av naturmiljøet at følgende saksområder samles under ett departement:

- Distriktsplanlegging — regional planlegging, forslag til samordnete naturressurbudsjetter og langsiktige retningslinjer for arealbruken i landet.
- Naturvern og friluftsliv.
- Vern mot forurensning av vann, luft og jord.

Disse saksområder bør behandles av hver sin avdeling:

- Avdeling for planlegging.
- Avdeling for naturvern og friluftsliv.
- Avdeling for forurensningssaker.

Lovgivningssaker bør høre under de administrative enheter som er ansvar-lige for de respektive saksområder.

Mindretallet mener videre at de nevnte saksområder kan innpasses i departementsstrukturen på flere må-ter. Sammen med andre områder av miljø-politikken og spesielt boligpoli-tikken, vil disse saksområdene kunne legges til et miljødepartement.

C. Utvalget foreslår videre:

«De forskjellige lovbestemmelser om arealplanlegging søkes samordnet i en lov.

Det søkes utarbeidet en lov om det naturlige plante- og dyreliv».

D. Et flertall foreslår videre:

«Det opprettes et «Statens V-A-verk» som får som oppgave å forestå etablering og drift av vannforsynings- og

avløpsanlegg. De organiseres i tilknytning til Kommunal- og Arbeidsdepartementet, og utbygges sentralt og på fylkesplanet etter som behovet tilsier».

Et mindretall kan ikke slutte seg til forslaget om Statens V-A-verk.

Mindretallet mener at disse spørsmål bør utredes videre før det kan tas endelig standpunkt til den organisasjonsform staten bør velge.

Red.